



Bones pràctiques
de Responsabilitat
Social **2023**

**Confraria de
Pescadors de
Vilanova i la Geltrú**

www.respon.cat

Amb el suport de:



Amb la col·laboració de:



Iniciativa empresarial per al
desenvolupament de la responsabilitat
social a Catalunya

GESTIÓ RESPONSABLE, EMPRESA SOSTENIBLE



the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 13.5 million (13.5% of the population). The public sector has also become an increasingly important source of income for the state, with public sector employees contributing 15% of the total tax revenue in 2000 (HM Treasury 2001).

As a result of the increasing size of the public sector, the public sector has become an important part of the UK economy. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has also become an important part of the UK economy, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state. The public sector has become a major employer, and a major source of income for the state.

Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú

Nom de l'empresa Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú

Sector d'activitat Pesca/Subhasta de peix

Plantilla 16

Pàgina web www.llotjavilanova.com

Adreça Zona de servei del port s/n, 08800 Vilanova i la Geltrú (Garraf)

Contacte 938 150 250 | info@llotjavilanova.com



DESCRIPCIÓ DE L'ORGANITZACIÓ

Una confraria de pescadors, coneguda també pel nom de pòsit de pescadors o pòsit marítim, és una corporació sense ànim de lucre de dret públic i de caràcter sectorial que agrupa les persones dedicades a la pesca marítima d'un determinat territori. Actua en nom i a benefici dels seus confreres, comercialitza les captures de peix mitjançant subhastes públiques a la baixa i representa el sector pesquer davant de l'administració pública.

Representant els interessos econòmics d'armadors de vaixells de pesca i de treballadors del sector extractiu, actua com a òrgan de consulta i col·laboració de les administracions competents en matèria de pesca marítima i d'ordenació del sector pesquer, la gestió del qual es desenvolupa per tal de satisfer les necessitats i interessos dels socis, amb el compromís de contribuir al desenvolupament local, la cohesió social i la sostenibilitat.

La Confraria de Vilanova i la Geltrú és, entre les catalanes, una de les que obté un major volum de captures. Acull una flota pesquera de 53 embarcacions, que diàriament proveeixen la Llotja vilanovina, capturen peix fresc de diverses varietats amb tècniques de pesca artesanal com: encerclament, tresmall, palangre, nansa, gànguïl, sardinal, bou...

D'aquesta manera s'aconsegueixen cada any milers de tones de peix de proximitat com: orades, sardines, pops, llenguados, raps, llobarros, verats, seitons, sípies, maires, bonítols, tonyines, bròtoles, musclos, meros i la gamba vilanovina, una espècie molt apreciada.

Al matí arriben les captures procedents de les barques de llum i a la tarda la resta, on es preparen per a la subhasta. Aquesta, que es porta a terme cada dia a la Llotja, suposa el moment de la comercialització de les captures que arribaran a diversos mercats, no només d'arreu de Catalunya, sinó també a altres països.

COMPROMÍS AMB LA RESPONSABILITAT SOCIAL

La sostenibilitat ambiental i la vida submarina són dues cares d'una mateixa moneda. En el sector de la pesca, s'ha produït una forta industrialització, passant de realitzar-se de forma artesanal a generar un impacte molt important arreu del món. A més, la sostenibilitat del medi impacta de manera directa en la pròpia activitat econòmica de la pesca, fet que provoca que cada vegada més el sector en general i la Confraria en particular vagin incorporant una preocupació per la sostenibilitat i la gestió de la seva responsabilitat envers la societat.

La Confraria ja havia mostrat una sensibilitat fundacional en aspectes com el social, per exemple respecte a les persones jubilades o a la re-



Amb el suport de:



3

Amb la col·laboració de:



Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

GESTIÓ RESPONSABLE, EMPRESA SOSTENIBLE



solució de conflictes; en el comunitari, per exemple respecte al vessant sociocultural del barri; i en l'ambiental, respecte a mesures pioneres en l'autoregulació.

Durant el 2022-2023, després d'haver estat seleccionada, la Confraria de pescadors de Vilanova i la Geltrú ha participat en el programa RSE. Pime, organitzat per l'associació empresarial Respon.cat. Per mitjà del procés de capacitació i consultoria, l'empresa ha pogut identificar les seves bones pràctiques i les àrees de millora, i es proposa avançar en la gestió de l'RSE elaborant un Pla d'Acció de Responsabilitat Social per integrar-lo en la seva estratègia i en la seva gestió.

BON GOVERN

La Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú, per tal d'assegurar una bona gestió i govern, disposa d'una junta directiva. Aquesta disposa de la representació de totes les persones sòcies actuals, on les diverses arts de pesca estan representades, tant per la figura d'empresaris com de persones treballadores de forma paritària. Aquest fet facilita que la perspectiva de totes les parts hi tingui veu, alhora que el Patró major assumeix una posició neutral i vetlla pels interessos de la Confraria en general.

L'activitat pesquera pot comportar conflictes, com per exemple quan les arts de pesca es malmeten per l'acció involuntària d'una altra barca. En aquests casos, la Confraria procura mediar per mitjà dels representants de cada art de pesca. Si no és possible assumir responsabilitats per cap de les parts implicades, es proposa que totes dues parts es facin càrrec de les despeses generades.

COMPROMÍS AMB LA VIDA MARÍTIMA

La pesca és un element clau de l'Objectiu del Desenvolupament Sostenible 14 de l'Agenda 2030, el qual pretén conservar els oceans, els mars i els recursos marins, tot fent-ne una utilització sostenible. Les aigües costaneres estan experimentant un deteriorament constant a causa de la contaminació i l'acidificació dels oceans, la qual cosa està tenint un impacte negatiu en el funcionament dels ecosistemes i la biodiversitat.

L'afectació és important per a les pesqueries de petita escala. Per això, una gestió responsable i acurada d'aquest recurs global és imprescindible per a un futur sostenible. Per tal de preservar els ecosistemes marins i evitar-ne la sobreexplotació, la Confraria de pescadors de Vilanova i la Geltrú porta a terme un seguit d'iniciatives.

- Realitza encerclament diversificat: durant sis mesos l'activitat pesquera es realitza a una distància de 30 brases i els sis mesos restants a 60 brases. Aquest fet ajuda a la repoblació de les espècies perquè crea refugis naturals per a la reproducció.
- Du a terme vedes o parades biològiques, que són períodes durant els quals es prohibeix la captura de determinades espècies piscícoles, per tal de garantir-ne la regeneració i el bon estat de les poblacions. Tot i que avui dia es fan obligatòriament, els pescadors de la Confraria ja fa anys que, per responsabilitat social, ho fan voluntàriament com a mesura de la sostenibilitat de les diferents espècies. Per aquest mateix motiu, durant els tres mesos que dura la veda (gener a març), la Confraria no ven espècies com la bròtola, maire, mollera, blanca, palaia, penegals, bruixes, etc. però sí seitó, lluç, llenguado, pop roquer, etc. amb la finalitat de protegir les espècies, regenerar els caladors i reduir la pressió sobre el medi marí.



Amb el suport de:



Amb la col·laboració de:



- Les barques d'arrossegament estan incorporant portes voladores, que eviten l'impacte de tocar i malmetre el fons marí, a més que permet disminuir el consum de combustible i disminuir la petjada de carboni.
- La Confraria de pescadors participa en el programa LIFE ECOREST centrat en la restauració d'hàbitats profunds. Aquest es basa en aquaris destinats a la recuperació de peixos, corals i esponges marines normalment pescats involuntàriament, que després són retornats a reserves marines.
- Participa, juntament amb l'empresa ECOALF, en un projecte per netejar les escombraries marines dels oceans amb l'ajuda dels pescadors amb la finalitat de donar una segona vida a les deixalles de plàstics a través del reciclatge i tancar el cercle. Cal tenir en compte que el 80% de les escombraries marines són al fons del mar: aproximadament 640.000 tones de xarxes fantasma acaben a l'oceà cada any. Aquesta iniciativa pionera té un triple objectiu: eliminar dels oceans les deixalles que fan malbé els ecosistemes marins; donar una segona vida als residus recuperats a través de l'economia circular i conscienciar sobre el problema global que suposen les escombraries marines.
- Col·labora amb l'ONG Oceana, que treballa per assegurar que la pesca s'adeqüi a les dades científiques i que es redueixin dràsticament les captures accidentals i els seus efectes sobre els ecosistemes marins.

El transport de les captures de la pesca es realitza de dues maneres diferenciades: amb caixes de fusta d'un sol ús per al peix blau i amb caixes de plàstic dur, que després de transportar el peix es netegen i es retornen a les barques perquè es reutilitzin, reduint així la producció d'envasos i la petjada de carboni de la Confraria.

Altres elements a destacar:

- Instal·lació de plaques solars a la Llotja per reduir el consum de les ofícines.
- Fàbrica de gel per fer-lo directament al port sense deixar residus.
- Subhasta on-line, que es produeix simultàniament a la presencial i que facilita la feina a molts restauradors, fins i tot vilanovins, que eviten desplaçar-se i reben el peix a domicili.

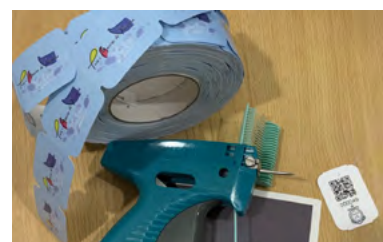
Traçabilitat

La Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú va engegar un pla pioner de traçabilitat del peix gràcies a la tecnologia Blockchain.

Al desembre de 2022 un grup de pescadors de la llotja vilanovina ha començat a utilitzar una solució per poder traçar tot el peix que capturen. Els pescadors introdueixen una etiqueta QR a totes les seves captures de manera que es dona d'alta a la base de dades.

Cada codi QR estarà associat a un peix i tothom podrà consultar la informació que hi conté, ja que és pública. Simplement obrint la càmera de fotos del telèfon i enfocant el codi es podrà saber quina espècie és, quina embarcació l'ha capturat, de quin calador prové, o fins i tot quines són les receptes culinàries més adients amb aquell determinat peix.

Les dades no es poden modificar ja que és tecnologia Blockchain, assegurant que la informació rebuda a la peixateria o pels consumidors sigui l'original, fet que suposa un segell de qualitat i de transparència a tot el material procedent de la llotja vilanovina.



Amb el suport de:



5

Amb la col·laboració de:



Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

GESTIÓ RESPONSABLE, EMPRESA SOSTENIBLE





Aquesta solució de traçabilitat és un pla pioner i està emmarcat en un projecte global de transformació digital de la llotja que va començar fa poc més de mig any.

El punt de partida va ser el web corporatiu llojtjvilanova.com, i finalitzarà amb l'ús global de la solució de traçabilitat i amb la venda del peix directament des de la mateixa pàgina web.

El 2019 la Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú va rebre un premi del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya en reconeixement pel compromís de millorar la traçabilitat i la visibilitat del peix de Vilanova mitjançant una etiqueta individual distintiva.

COMPROMÍS AMB LA COMUNITAT PESQUERA

La Confraria de Vilanova i la Geltrú vetlla per la sostenibilitat econòmica de tot el seu col·lectiu. Un dels principals compromisos tradicionals de la Confraria és el fons social de què disposa destinat a les jubilacions, a les viudetats i a l'assistència sanitària dels pescadors de la Llotja.

Per tal de poder facilitar la conciliació familiar de la comunitat pesquera, la Llotja de Vilanova i la Geltrú fa la venda d'hidrocarburs mitjançant un sortidor autònom, fet que permet que les barques actualment puguin proveir i sortir puntualment, a diferència del que passava amb el sortidor extern anterior. A més, les embarcacions que formen part de la Confraria paguen un preu més econòmic de 2 cts. per litre en comparació a les embarcacions externes.

Es duen a terme formacions per sensibilitzar els pescadors entorn l'impacte ambiental de la pesca. Marviva i Pescaneta són projectes on els pescadors porten a terra voluntàriament les escombraries marines (*marine litter*) que recullen amb les seves xarxes de pesca durant la jornada a la mar. Aquestes escombraries marines es dipositen en un contenidor que es descarrega quan els pescadors arriben a port. El contingut del contenidor de cada embarcació es pesa, es quantifica, es fotografia i es classifica. Posteriorment, els residus ja caracteritzats es gestionen separatament, prioritzant-ne la valorització.

Una de les grans preocupacions del sector, difícils d'abordar, té a veure amb la contínua disminució als darrers anys del nombre de barques pesqueres de la llotja, amb el risc que el sector pesquer artesanal desaparegui i tot acabi en mans de la gran indústria.

COMPROMÍS AMB L'EQUIP DE TREBALL

Quant a l'equip de treball de la mateixa llotja vilanovina, es va portar a cap una internalització de l'equip de neteja, que inicialment es realitzava mitjançant una empresa externa, fet que va comportar una millora de les condicions de treball de l'equip i una reducció dels costos. A més, en termes d'inclusió social, la llotja vilanovina disposa dins l'equip de treball de persones amb diversitat funcional.

COMPROMÍS AMB LA COMUNITAT

A finals del mes de juny, Vilanova i la Geltrú celebra una cita emblemàtica amb les Festes de Sant Pere, dedicades al patró dels pescadors, que recorden la vinculació de la ciutat amb el mar i les seves tradicions. Les activitats programades, que inclouen pesca, gastronomia, navegació, patrimoni i medi ambient, en són un reflex. Durant anys, diverses entitats

i persones han valorat la importància de preservar i difondre la cultura marinera per convertir-la en patrimoni col·lectiu. La Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú és l'entitat que lidera i dinamitza aquesta celebració.

CONCLUSIONS

La Confraria és una institució emblemàtica per a Vilanova i satisfà una necessitat alimentària de la societat, alhora que genera activitat econòmica de proximitat i ocupació. Cal valorar el seu bon govern, que no és fàcil en un ens d'aquestes característiques, i la sensibilitat que ha anat guanyant davant els reptes ambientals.

La biodiversitat marina és vital per a la salut del planeta i de les persones, i la implicació del tots els actors és fonamental per generar models de governança que parteixin de la sensibilitat de totes les parts, ja que les àrees marines han de ser gestionades com un bé col·lectiu. Per això, la sensibilitat creixent de la Confraria és rellevant, amb una orientació a la sostenibilitat ambiental que va intrínsecament lligada a la sostenibilitat econòmica i social.

Els pescadors comencen a ser una espècie en perill d'extinció, com diu el Patró major. Han davallat fins a sols uns 200, per la duresa de la professió, pels avenços tecnològics que permeten escurçar les tripulacions, però també per les males regulacions i els interessos dels grans operadors. Un exemple seria la sobreabundància de tonyina, espècie completament recuperada: la manca d'agilitat burocràtica per revertir la gran protecció que ha tingut durant anys la converteix en un perill per la resta de peixos, ja que són grans depredadors i estan provocant un desequilibri i alhora un impacte en els pescadors que pateixen la limitació de captures..

Al costat de millors regulacions, els compromisos, les innovacions, les autoregulacions són elements que cal posar en valor per assegurar la continuïtat d'una activitat pesquera artesanal tan connectada amb la cultura del territori.



Aquesta fitxa ha estat elaborada el 2023 per Josep Maria Canyelles i Joana Cera Campabadal, a partir de les entrevistes realitzades a Jaume Carnicer Mas, Patró major de la Confraria de Pescadors de Vilanova i la Geltrú.

La fitxa reflecteix informacions aportades per l'empresa i ha estat validada per aquesta. L'elaboració de les fitxes d'RSE és una iniciativa de l'associació Respon.cat, iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya.

Aquesta sèrie de fitxes correspon a empreses participants en el programa RSE.Pime, amb el suport del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya, la col·laboració del Consell de Cambres de Comerç de Catalunya i la Cambra de Comerç de Barcelona.

Amb el suport de:



7

Amb la col·laboració de:



Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

GESTIÓ RESPONSABLE, EMPRESA SOSTENIBLE





Iniciativa
empresarial
per al
desenvolupament
de la
responsabilitat
social
a Catalunya

 @respon_cat

 @Responcat

 @respon.cat

 @respon.cat

Amb el suport de:



Amb la col·laboració de:

